

ชื่อเรื่อง ความเครียดต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาศงขลา เขต 3

ผู้วิจัย นายคุณศักดิ์ ศรีลำไผ่ **ปริญญา** ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

กรรมการที่ปรึกษา รศ.ดร.สาณิตย์ กายาผาด ประธานกรรมการ

นายณัฐพล เนื่องชมภู กรรมการ

นายสมหวัง มหาวัง กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความเครียดต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลา เขต 3 โดยรวมและรายด้าน ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ตลอดจนศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการลดความเครียดต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 220 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามขนาดของโรงเรียน แยกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 42 คน ขนาดกลาง จำนวน 95 คน และขนาดเล็ก จำนวน 42 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่น .96 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานใช้ F-test (One-way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. ระดับความเครียดต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ อยู่ในระดับมาก โรงเรียนขนาดกลาง อยู่ในระดับปานกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก อยู่ในระดับปานกลาง
2. ระดับความเครียดต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ มีความเครียดมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และผู้บริหารในโรงเรียนขนาดกลางมีความเครียดมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก
3. ด้านสภาพแวดล้อมของงาน ผู้บริหารมีความเครียดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเครียดมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางมีความเครียดมากกว่าผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ส่วน โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง ผู้บริหาร โรงเรียนมีความเครียดไม่แตกต่างกัน

4. ด้านสภาพแวดล้อมของชุมชน ผู้บริหารมีความเครียดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ผู้บริหารมีความเครียดมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

5. ด้านสภาพแวดล้อมของสังคม ผู้บริหาร โรงเรียนมีความเครียดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ผู้บริหารมีความเครียดมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

6. ด้านสภาพแวดล้อมของรายได้ ผู้บริหาร โรงเรียนมีความเครียดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่มีความเครียดมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

7. แนวทางการลดความเครียดต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านสภาพแวดล้อมของงาน ควรวิเคราะห์งานและจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังพยายามลดภาระและความรับผิดชอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงาน แบ่งตารางเวลาให้เหมาะสมกับงาน ด้านสภาพแวดล้อมของชุมชน ควรหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากับบุคคลที่ก้าวร้าวขาดความรับผิดชอบ ฝึกสมาธิ ระวังความโกรธ และให้ความสำคัญกับบุคคลที่มาติดต่องาน ด้านสภาพแวดล้อมของสังคม ฝึกการมองโลกในแง่ดี ฝึกคลายความวิตกกังวลเกินเหตุและปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมที่เป็นอยู่ และด้านสภาพแวดล้อมของรายได้ฝึกการประหยัด ฝึกประกอบอาชีพเสริมโดยไม่กระทบต่อเวลาปฏิบัติราชการ และมีความพอใจในสภาพของตนและรู้สึกมีความมั่นคงในชีวิต

Title : Work-Related Stress of Educational Institution Administrators under the Office Sakonnakhon Educational Service Area Zone III

Author : Khunsak Srilumphai **Degree:** M. Ed. (Educational Administration)

Advisors : Assoc. Prof. Dr. Sanit Kayaphad Chairman
Mr. Nattapol Neungchompu Committee Member
Mr. Somwang Mahawang Committee Member

Rajabhat Maha Sarakham University 2006

Abstract

This research aimed to study and compare, as a whole and by aspect, the levels of work-related stress of educational institution administrators in educational institutions of different sizes under the Office Sakonnakhon Educational Service Area Zone III. It also aimed to study ideas of ways to reduce the work-related stress of the educational institution administrators. The sample consisted of 220 educational institution administrators under the Office Sakonnakhon Educational Service Area Zone III, obtained through stratified random sampling based on the sizes of the schools; 42 from large-sized, 95 from medium-sized, and 42 from small-sized ones. The instrument used was a rating scale questionnaire with .96 reliability value. The statistics used included percentage, mean, standard deviation, and F-test (one-way ANOVA) was used to test the hypothesis. Paired test according to Scheffe's method was also employed.

The results are as follows:

1. The administrators' work-related stress as a whole was at the moderate level. When considered by aspect, all were at the moderate level. When the size was taken into consideration, the finding showed that, as a whole, the stress in large-sized schools was at the much level while in the medium-sized and the small-sized ones it was at the moderate level.
2. The administrators' work-related stress as a whole had a difference with .05 statistical significance. That is to say, the administrators of the large-sized schools had more stress than the administrators of the small-sized ones had. And the administrators of the medium-sized schools had more stress than the administrators of the small-sized ones had.

3. On the aspect of working environment, the administrators had a difference with .05 statistical significance. That is, the administrators of the large-sized schools had more stress than the administrators in the small-sized schools had. And the administrators of the medium-sized schools had more stress than the administrators of the small-sized ones had. Meanwhile, the administrators in large-sized and medium-sized schools had no difference.

4. Concerning the aspect of community environment, the administrators had a difference with .05 statistical significance. That is, the administrators of the large-sized schools had more stress than the administrators in the small-sized schools had. The other pairs had not difference.

5. On the aspect of social environment, the administrators had a difference with .05 statistical significance. That is, the administrators of the large-sized schools had more stress than the administrators in the small-sized schools had. The other pairs had not difference.

6. On the aspect of income environment, the administrators had a difference with .05 statistical significance. That is, the administrators of the large-sized schools had more stress than the administrators in the small-sized schools had. The other pairs had not difference.

7. Concerning work-related stress reduction, on the aspect of working environment, work should be analyzed and prioritized. Burdens and other responsibilities should be reduced. Time should be properly allocated. On the aspect of community environment, facing aggressive and irresponsible persons in the community should be avoided. Meditation should be practiced while anger is extinguished. And people who come to contact with the school should be recognized. On the aspect of social environment, optimistic ways of looking at the world should be practiced as well as how to lessen excessive worries and adjustment to the society. On the aspect of income environment, there should be practices of how to be economical, how to have some sidelines without jeopardizing the working time, and be satisfied with their own status and feel secured.